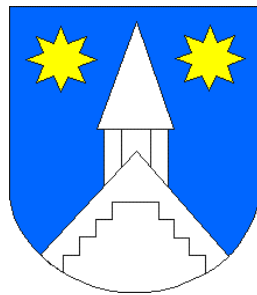

Vastu võetud
Nõo Vallavolikogu
...septembril 2025
määrusega nr

NÕO VALLAVOLIKOGU

NÕO VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2026-2029

Nõo 2025

Sisukord

Sisukord	2
Joonised ja tabelid	2
1 Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos	4
1.1 Maailmamajandus	4
1.2 Eesti majanduskeskkonna ülevaade	4
1.3 Ülevaade Nõo valla majanduslikust arengust	5
2 Tulubaasi ülevaade ja prognoos	7
3 Põhitegevuse kulud	9
4 Investeeringute kavandamine	10
5 Kohustuste planeerimine	11
6 Finantsdistsipliin	12
Kokkuvõte	12
Lisa 1 Strateegia vorm majandusliku sisu järgi	13
Lisa 2 Strateegia vorm koond	16
Lisa 3 Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud ja tegevused	17
Lisa 4 Nõo valla teetööde investeeringute kava 2026 – 2029	22

Joonised ja tabelid

Joonis 1. Nõo valla põhitegevuse tulud aastatel 2024- 2029	7
Joonis 2. Nõo valla põhitegevuse kulud aastatel 2024- 2029	10
Joonis 3. Nõo valla investeeringud valdkonniti aastatel 2025 – 2029	11
Joonis 4. Nõo valla võlakohustused aastatel 2024- 2029	11
Joonis 5. Nõo valla finantsdistsipliini meetmed 2024– 2029	12

Tabel 1. Makromajanduslikud näitajad 2022 - 2027	5
Tabel 2. Nõo valla elanikkonda iseloomustavad andmed ja nende muutused ajas	5
Tabel 3. Riigieelarvelise toetusfondi eraldised Nõo vallale 2024- 2025	9
Tabel 4. Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud aastatel 2026 – 2029	18
Tabel 5. Nõo valla arengukava kogu perioodi eesmärkidega seotud rahalist katet vajavad investeeringud ja tegevused	19
Tabel 6. Nõo vallale kuuluvate teede jaotus katete alusel	22
Tabel 7. Nõo valla teetööde investeeringuobjektid	23

Sissejuhatus

Nõo valla arengukavas püstitatud eesmärkide ja vastavate tegevuste elluviimiseks on vajalik kindlustada valla tulubaasi stabiilsus ja jätkusuutlikkus ning valla finantsiline iseseisvus. Eelarvestrateegia annab rahalised orientiirid valla võimalustest arengukavas kavandatud tegevuste realiseerimiseks. Eelarvestrateegia viib kooskõlla Nõo valdkonnaspetsiifilised vajadused ja prognoosidest tulenevad rahalised võimalused. Eelarvestrateegia koostatakse vähemalt neljaks eelseisvaks eelarveaastaks, mida igal aastal tulenevalt majanduskeskkonnas toimuvatest muutustest korrigeeritakse.

Nõo valla eelarvestrateegia käsitleb tegevustulusid, tegevuskulusid, investeeringuid ja finantseerimistegevust ning nendest lähtuvaid rahavoogusid. Eelarvestrateegia annab ülevaate omavalitsuse finantsseisundist ning võimekusest teenindada olemasolevaid kohustusi. Tegemist on töövahendiga, mis kirjeldab omavalitsuse finantsolukorda ning võimaldab hinnata tulevaste rahavoogude kujunemist ning seeläbi loob aluse tänastele otsustele, mis mõjutavad omavalitsuse tegevust.

Nõo valla eelarvestrateegia on koostatud tekkepõhiselt. Võrdlusandmetena on kajastatud 2024. aasta eelarve täitmine rahandusministeeriumi saldoandmiku andmete alusel ning 2025. aasta prognoositav eelarve täitmine.

Eelarvestrateegia perioodi tegevuste planeerimisel on eesmärkideks seatud:

- Plaanid on konservatiivsed ja jätkusuutlikud;
- Põhitegevuse tulud on strateegia perioodil suuremad kui põhitegevuse kulud;
- Positiivne tulem – see võimaldab vallal lisaks laenude teenindamise kuludele panustada rohkem vahendeid oma investeerimistegevuseks;
- Elanikonnale tarvilike avalike teenuste tagamiseks oluliste investeeringute teostamine, suurendades vajadusel võlakkoormust;
- Kvalifitseeritud töötajate konkurentsivõimelise palgataseme tagamine;
- Erinevate toetusmeetmete kaasamine vajalike investeeringute teostamiseks;
- Valla finantsvõimekuse säilitamine.

Nimetatud eesmärkide elluviimisel tuleb arvestada reaalse ümbritseva majanduskeskkonnaga.

Eelarvestrateegia arvulised näitajad on toodud lisades 1-2, mis on koostatud rahandusministri 07.07.2011 määruse nr. 34 „Kohaliku omavalitsuse üksuse poolt Rahandusministeeriumile eelarvestrateegia, eelarve, lisaeeelarve ja eelarve täitmise andmete esitamise tingimused ning vormid” kohaselt. Kohaliku omavalitsuse üksus esitab andmed eelarvestrateegia kohta eelarveaastale eelneva aasta 30. oktoobriks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile.

1 Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos

Majanduses on 2025. aasta kevadel palju teadmatust ning tulevikuaastate prognoosimine on keeruline. Riik koostab oma eelarvestrateegia alles sügisel ning tugineb siis augustis esitatavale majandusprognoosile. Rahandusministeeriumi viimane prognoos koostati aprillis 2025.

1.1 Maailmamajandus

Euroopa Komisjoni prognoosi kohaselt on üleilmne majanduskasv nii 2025. kui ka 2026. aastal 3,2%, mis on vähem kui 2024. aasta sügisel prognoositud 3,6%. Selline allapoole korrigeerimine kajastab suuresti nii USA kui ka Hiina väljavaadete nõrgenemist. Energiatoorme hinnad on alates 2024. aasta sügisest märkimisväärselt langenud ja peaks seda trendi jätkama.

Euroopa Liidu majandus alustas 2025. aastat oodatust mõnevõrra tugevamal alusel. Prognooside kohaselt on majanduskasv tänavu siiski tagasihoidlik, kuid kiireneb mõnevõrra 2026. aastal hoolimata suurenevast ülemaailmsest poliitilisest ebakindlusest ja kaubanduspingetest.

1.2 Eesti majanduskeskkonna ülevaade

Rahandusministeeriumi 2025. aasta prognoosi kohaselt on Eesti majandus hakanud taastuma, kuid kasvu hoiab tagasi väliskeskkonna ebakindlus. Kõrgele kerkinud hinnataseme tingimustes toimub see aga aegamisi. 2025. aastaks oodatakse 1,7%-list majanduskasvu, mis kiireneb 2026. aastal 2,5%-ni. Töötajate arvu kasvu on oodata 2025. aasta lõpus. Tööpuudus jätkab langust.

Inflatsioon kiireneb 2025. aastal sise- ja välistegurite ning maksumeetmete koosmõjul. 2025. aastal panustavad inflatsiooni oluliselt toidu kallinemine, käibemaksumäära tõus, mootorsõiduki registreerimistasu ja majanduskonjunktuuri tugevnemine. Inflatsiooni aeglustumist võib oodata 2026. aastal kui maksumeetmete mõju väheneb ning toiduhindade tõus stabiliseerub.

Jaekaubanduse mahud pöördusid 2024. aasta lõpus kasvule ning 2025. aastaks on oodata väikest kasvu. Väike kasv peegeldab tarbijate ebakindlust, aga ka asjaolu, et viimastel aastatel on tarbijahindade tase oluliselt tõusnud.

Rahandusministeerium ootab käesolevaks aastaks palgakasvu aeglustumist 5% lähedale, kuid palgatulu ostujõu taastumine võtab aega. Pikaajalise prognoosi lõpus taandub palgakasv 4,5% lähedusse, mis on kooskõlas majanduskasvu ning inflatsiooni ootustega.

2025. aastal saab palgatulu ostujõud tagasilöögi tulumaksu määra tõusust. Elanike ostujõudu tervikuna toetab 2025. aastal vaid pensionide mõnevõrra kiirem kasv. Järgmisel aastal palgatulu ostujõud kasvab hüppeliselt, mis on tingitud ühtse maksuvaba tulu kehtestamisest kõigile. Valdavalt suurendab see keskmist ning keskmisest suuremat palka teenivate töötajate sissetulekuid. Netopalka ostujõud taastub kehtivate maksuseaduste kohaselt sõjaeelsele tasemele 2026. aasta lõpuks.

Keskmine reaalpalk 2025. aastal langeb, kuid järgmistel aastatel majapidamiste rahanduslik seis paraneb. Eratarbimise arengut mõjutab lisaks reaalsissetulekute kasvule säästmiskäitumine. Julgemaks tarbimiseks oleks vaja püsivalt positiivseid majandusuudiseid, eelkõige tööturult ning geopoliitilise stabiilsuse taastumist.

Euroopa Keskpanka nõukogu on langetanud intressimäärasid. Intresside alanemine leevendab laenukulu nii majapidamiste kui ka ettevõtete jaoks ning mõjub majandusele turgutavalt.

Tabel 1. Makromajanduslikud näitajad 2024 - 2029

(Allikas: Rahandusministeeriumi kevadine 2025. aasta majandusprognoos)

Makromajanduslikud näitajad*	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
SKP reaalkasv (%)	-0,3	1,7	2,5	2,2	2,2	2,2
Tarbijahinnaindeks (%)	3,5	5,2	3,3	2,4	2,2	2,0
Tööhõive kasv (%)	0,6	-0,1	0,5	0,1	0,0	0,0
Tööpuuduse määr (%)	7,6	7,1	6,6	6,4	6,3	6,2
Keskmine kuu (EUR)	1 981	2 078	2 184	2 287	2 389	2 495
Palga nominaalkasv (%)	8,1	4,9	5,1	4,7	4,5	4,4
Keskmise palga reaalkasv (%)	4,4	-0,3	1,7	2,3	2,2	2,3

*Prognoos avaldatud Rahandusministeeriumi poolt 16.04.2025

1.3 Ülevaade Nõo valla majanduslikust arengust

Nõo vald soovib oma kogukonna liikmetele ja külalistele pakkuda parimat keskkonda elamiseks, õppimiseks, töötamiseks ja vaba aja veetmiseks.

Nõo vald on hoidnud põhitegevuse tulude ja kulude tasakaalu nii headel kui ka majandussurutise aastatel. Positiivset mõju on avaldanud elanike arvu suurenemine. Nõo valla tulubaas sõltub maksumaksjast ja tema sissetulekust, mis samuti suurenevad. Nõo valla maksumaksja on kodanik, kelle elukoht rahvastikuregistris on 1. jaanuari seisuga Nõo vald.

Tabel 2. Nõo valla elanikkonda iseloomustavad andmed ja nende muutused ajas

	31.12.2024	31.12.2023	Muutus 2024/2023
Elanike arv kokku	4551	4 508	+43
Lapsed alla 6 aastased	399	392	+7
Noored 7 -18 aastased	690	702	-12
Tööealised 19 - 64	2 690	2 646	+44
Üle 65 aastased	772	768	+4
Sünnid	42	35	+7
Surmad	46	28	-18
Maksumaksjate keskmine arv	2 240	2 217	+23
Keskmine brutopalk	1 860	1 714	+146
Registreeritud töötud Nõo vallas	142	148	-6

Nõo valla eelarvestrateegia koostamise aluseks on järgmised eeldused:

1. Nõo valla elanike arv kasvab;
2. Maksumaksjate arv suureneb;
3. Inflatsioon on 2026.aastal 3,3% ja väheneb strateegia perioodi lõpuks 2,0%;
4. Tööpuuduse osakaal püsib stabiilsena (2025.a aasta alguses oli 152 – juulis 144 (-8))
5. Uusi kohalikke makse vaadeldaval perioodil ei kehtestata;
6. Keskmise palga nominaalkasv on keskmiselt 3,5 % - oluline on olla konkurentsivõimeline töötasupoliitikas;
7. Füüsilise isiku tulumaksu kohalikele omavalitsustele laekumise määr:

	2025	2026	2027	2028	2029
Pensionilt	5,5%	8,5%	10,23%	10,23%	10,23%
Muult tulult	11,29%	10,64%	10,23%	10,23%	10,23%

8. Maamaksu laekumisel on arvestatud 2026. aastal tõusu 25 %. Igal järgneval aastal 10% (volikogu ei ole otsust vastu võtnud. Volikogu peab hiljemalt kinnitama 01.10.2025);

Nõo valla lähimineviku finantsnäitajate kokkuvõtte tugevuste ja nõrkuste kaupa:

Tugevused

- Elanike arv on olnud kasvav, 01.01.2025.aasta seisuga oli Nõo valla elanike arv 4 551 inimest (võrreldes 2024. aastaga suurenes 43 inimese võrra). *Elanike arv on hetkeseisuga suurenenud - seisuga 01.07.2025 4 617 (+66 inimest);*
- 2025. aastal on suurenenud maksumaksjate arv – 2024. aastal oli maksumaksjaid 2 240, 2025. aasta maikuu seisuga 2 250 (+10 inimest);
- Alates 2024. aastast on tulude planeerimisel oluline näitaja pensionäride arv ja neile väljamakstav pensioni suurus. Eakate arve seisuga 01.01.2025 oli 772. Keskmine pensionitulu saaja kohta 2025. aastal juulikuu seisuga on 852 € (2024.aastal 806 €);
- 2025. a juunikuu seisuga on tulumaksu laekunud +8 % (võrreldes 2024. aasta sama perioodiga).
- Omafinantseerimise võimekuse väärtus on üle 1,0. Vald veel suudab panustada omavahenditest piirkonna arengusse.

Nõrkused

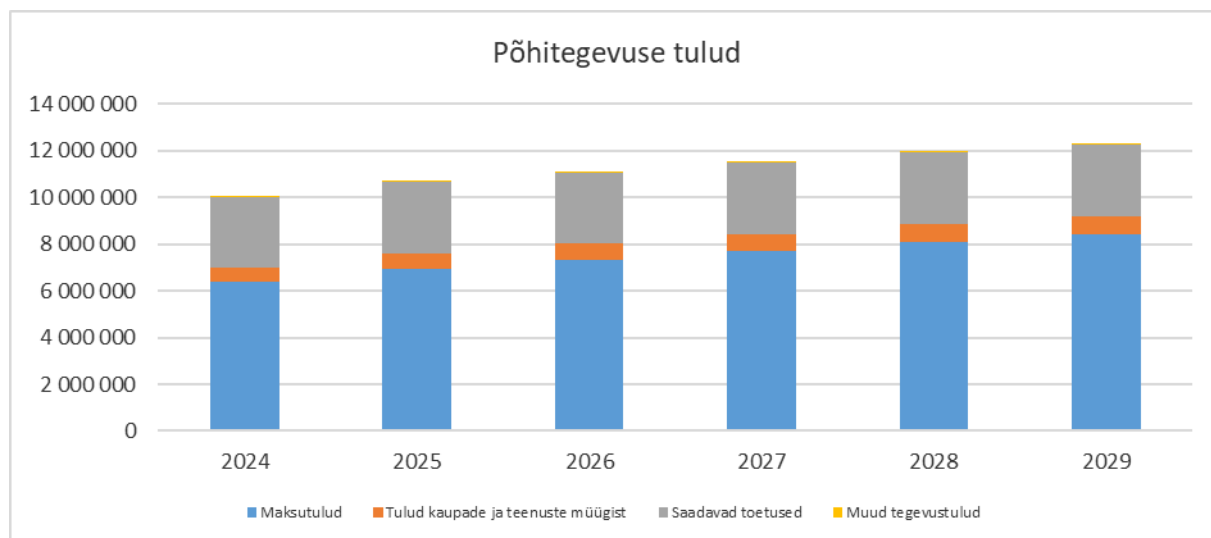
- Piirkonna keskmine brutopalk jääb riigi keskmisele alla - 2025. a maikuu seisuga Eesti Vabariigis 2 011 €; Tartumaal 2 010 € Nõo vallas 1 956 € (väiksem Tartumaa omast -54 € ja vabariigi omast -55€) ;
- Lisatulude juurde tulek ei ole tõenäoline – kohalikud maksud, teenuste müük ei ole märkimisväärsed;
- Varade müük on ebatõenäoline. Vallale mittevajalik vara on reeglina väheväärtuslik; see on vana ja amortiseerunud ning raskesti realiseeritav. Sellise vara ülalpidamine on kulukas ning varade uuendamiseks puuduvad nii vajadus kui eelarvelised vahendid; mitmetest ebavajalikest asjadest on ka vabanetud;
- Sõltuvus riigieelarvest;
- Mööda ei saa vaadata asjaolust, et omavalitsuste 2023 ja 2024 aruandeaastate raamatupidamislik koondtulem oli negatiivne, kuna amortisatsioon ületas põhitegevuse tulemit. See viitab sellele, et KOV rahastamismudel ei võimalda omavalitsustele oma ülesannete täitmiseks piisavalt finantsvahendeid, KOV süsteem on alarahastatud;
- KOV väike finantsautonoomia. Nõo vald kohaliku omavalitsusena sai 2024. aasta andmete alusel mõjutada vaid 8% oma põhitegevuse tuludest (maamaks, tulud kaupade ja teenuste müügist), 92% otsustati keskvalitsuse või toetuse andjate tasandil (füüsilise isiku tulumaksu eraldis KOV-dele, saadavad toetused).

Eelarvestrateegia finantsnäitajate prognoosimisel on lähtutud Rahandusministeeriumi poolt kavandatud majandusliku arengu näitajatest ning

valla eelarvete eelnevate aastate dünaamikast. Strateegia vaates iseloomustab tulude planeerimist konservatiivsus.

2 Tulubaasi ülevaade ja prognoos

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse järgi jagunevad tulud põhitegevuse ja investeerimistegevuse tuludeks. Põhitegevuse tulude alla kuuluvad kõik maksutulud, kõik tulud kaupade ja teenuste müügist, sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks, mittesihtotstarbelised toetused ja muud tegevustulud.

Joonis 1. Nõo valla põhitegevuse tulud aastatel 2024- 2029

Suurem osa valla tulubaasist sõltub ümbritsevast majanduskeskkonnast ning riigi eelarve- ja regionaalpoliitikast. Vabariigi Valitsuse ja kohalike omavalitsuste katuseorganisatsiooni Eesti Linnade ja Valdade Liidu seisukohad kohalike omavalitsuste rahastamise osas on väga erinevad. Alates 2025. aastast sooviti muuta kohalike omavalitsuste rahastamismudelit, kuid kuidas seda teha, kui riigieelarve tulude arvelt ei suurendata kohalike omavalitsuste tulumaksu osa ega tasandusfondi mahtu. See tähendab seda, et mahud jäid samaks ning rahalisi vahendeid hakati ümber jagama. Omavalitsuste fiskaaltasakaalu negatiivselt mõjutavaid muudatusi tuleks kavandada ja rakendada arvestades omavalitsuste eelarvestrateegiaid. Kohaliku omavalitsuse tulubaas peab katma kõik olulised kulud, sh kulud, mis on tingitud riigipoolsetest otsustest (käibemaksu tõus, õpetajate alampalga tõusud, hooldusreform).

Füüsilise isiku tulumaks on üldjuhul valla suurim tuluallikas, mis sõltub otseselt maksumaksjate arvust ja nende keskmise sissetuleku suurusest; pensionäride arvust ja neile väljamakstavatest pensionitest ning riigipoolsest kinnitatud protsendist kohalikele omavalitsustele. Suurima osa s.o ca 52% valla põhitegevuse tuludest moodustab tulumaks.

Maamaks - on riiklik maks, mis laekub 100% kohalikule omavalitsusele ning hetkel on maamaksu summade arvestamisel tegemist vallavalitsuse ettepanekuga. Nõo Vallavolikogu ei ole veel teinud otsuseid 2026. – 2029. aasta kavandatava maamaksumäära ja maksuvabastuse osas. Otsuse peab volikogu kinnitama hiljemalt 01.10.2025. Seega võivad tegelikud numbrid osutuda eelarvestrateegias kavandatust erinevaks.

Ettepanek on kehtestada maksumäärad maa sihtotstarbegrupile järgmiselt:

Maa sihtotstarbe grupid	Kehtiv maamaksumäär	Ettepanek uute maamaksumäärade kehtestamiseks
elamumaa ja maatulundusmaa õuema kõlvik	0,5%	0,5%
kõik muud maatulundusmaa kõlvikud (haritav maa, looduslik rohumaa, metsamaa ja muu maa)	0,5%	0,5%
muud nimetamata sihtotstarbed (tootmismaa, ärimaa, mäetööstusmaa jne)	1,0 %	2,0%

Ettepanek on kehtestada aastase suurenemise maksimaalseks piirmääraks 25 protsenti.

Ettepanek kehtestada Nõo vallas kodualuse maa maksusoodustuseks kuni 100 eurot, mis kehtib maa omanikule tema kasutuses oleval maal kui tema elukoht on registreeritud sellel maal asuvas hoones. Täiendavaid maksusoodustusi lisaks kodualusele maale ei ole vajalik määrata, kuna 100 eurot on arvestatav summa katmaks maamaksu tõusu.

Kaupade ja teenuste müügist laekuvad tulud kasvavad üldise kaupade ja teenuste hindade kallinemisest. Põhiosa nimetatud tuludest laekub haridusalasest tegevusest. Lastevanemate osalustasud lasteaedades, spordi- ja muusikakooli õppemaksud on seotud alampalgaga. See on tuluallikas, mida kohalikud omavalitsused saavad ise täielikult kujundada.

Nõo vallale kuuluvates üürikorterites ja äriruumides kehtivad üürihinnad alates 01.01.2023.

Mitmesuguste muude tegevustoetuste osas Nõo vald olulist tõusu ette ei näe. Ühekordseid sihtfinantseerimisi strateegiaperioodis ei kajastata.

Riigi poolt eraldatavad tasandus- ja toetusfondi summad on planeeritud 2025. aasta tasemel. Saadavad toetused moodustavad valla eelarve põhitegevuse tuludest ca 28%. Laekuvatest toetustest suurima osa moodustavad riigieelarve tasandus- ja toetusfond.

Tasandusfondi eesmärk on ühtlustada omavalitsuste võimalusi avalike teenuste osutamisel. Toetusfond toetab kohalikke omavalitsusi konkreetsete ülesannete täitmisel. Toetused laekuvad riigieelarvest. Lähtutud on eeldusest, et toetusfondi eraldiste suurenemisega suurenevad samavõrra ka vastavad kulutused. Toetusfondi vahendeid tuleb kasutada vastavalt seatud eesmärkidele. Tasandusfondi jaotuse kehtestab iga aastaselt Vabariigi Valitsus. Konkreetsele omavalitsusele riigieelarvest eraldatav summa leitakse valemil alusel, sealjuures on olulisteks parameetriteks tulumaksu laekumine, arvestuslik maamaks, elanike arv eri vanusegruppide lõikes, hooldajaga laste arv, gümnaasiumiõpilaste arv munitsipaalkoolis, tagamaalisuse koefitsient jm.

Toetusfond toetab kohalikke omavalitsusi konkreetsete ülesannete täitmisel. Toetusfond jaguneb 3 valdkonna vahel – hariduskuludeks ca 89 %, majandusvaldkonnakuludeks ca 9 % ja sotsiaalkuludeks ca 2 %

Tabel 3. Riigieelarvelise toetusfondi eraldised Nõo vallale 2024- 2025

	2024	2025
Hariduskuludeks	1 654 584	1 675 973
Koolitoit	88 900	85 925
Toimetulekutoetus	11 484	8 767
Rahvastikutoimingud	171	71
Raske ja sügava puudega laste hoiuteenuste toetus	15 054	17 170
Kohalike teede hoiu toetus	180 478	179 599
Huviharidus ja -tegevus	55 725	49 881
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulu toetus	63 128	66 409
Vaimse tervise toetus	0	7 450
KOKKU TOETUSFOND	2 069 524	2 091 245
TASANDUSFOND	807 059	781 848

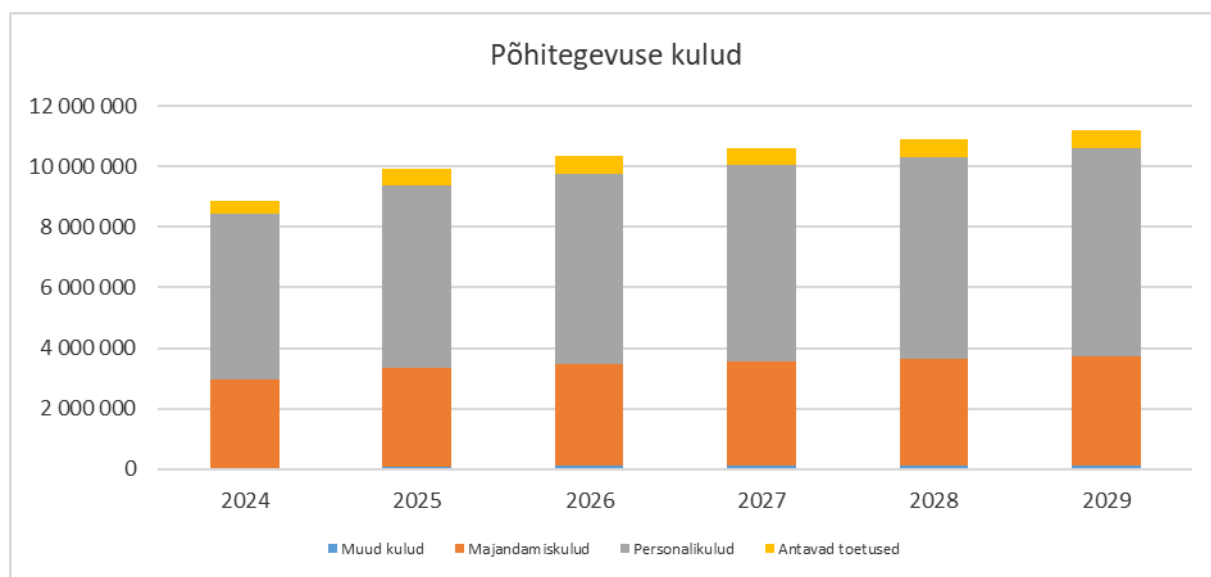
- Muude põhitegevuse tuludena laekub tasu vee erikasutusest, kaevandamise õiguse tasu. Nimetatud summad on väikesed ega oma olulist mõju valla tulubaasile.

3 Põhitegevuse kulud

Vastavalt Rahandusministeeriumi juhistele ei kajastata eelarvestrateegias põhitegevuse kulusid valdkonnapõhiselt. Põhitegevuse kulud jaotatakse valdkondade lõikes iga-aastases vallaelarves, võttes aluseks arengukavas sätestatud strateegilised eesmärgid koos neile vastavate tegevustega.

Eelarvestrateegia perioodil iseloomustavad Nõo valla põhitegevuse kulusid järgmised asjaolud:

- strateegiasse on planeeritud personalikulude kasvuks 3 kuni 4%;
- majandamiskulud kasvavad üldjuhul tarbijahinnaindeksi võrra 2026.a 3,3% - 2029.a 2,0%;
- reservfondi mahuks on kuni 1% põhitegevuse kulude mahust.
- lisaks tuleb arvestada Käibemaksuseaduse muudatusega, et alates 01.01.2026 on terve aasta käibemaks 24 % (vastav muutus alates 01.07.2025);
- antavad toetused kasvavad eelarvestrateegia perioodil keskmiselt 2%;
- vajalik on hoida põhitegevuse kulude kasvutempo põhitegevuse tulude omast madalamana;
- põhitegevuse kulude kavandamisel on lähtutud põhimõttest, et valla põhitegevuse tulem ajas kasvaks.

Joonis 2. Nõo valla põhitegevuse kulud aastatel 2024- 2029

Põhitegevuse tulem (põhitegevuse tulude ja kulude vahe) on Nõo vallal strateegia perioodil positiivne ca 783 tuhat kuni 1 105 tuhat eurot aastas. Tulude positiivset vahet kasutatakse investeeringute finantseerimiseks, samuti olemasolevate laenude teenindamiseks. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadust (KOFS) täiendatakse reegluga, et KOVi viimase 4 aasta põhitegevuse tulemid kokku peavad olema suuremad kui viimase 4 aasta intressikulu/finantskulu kokku.

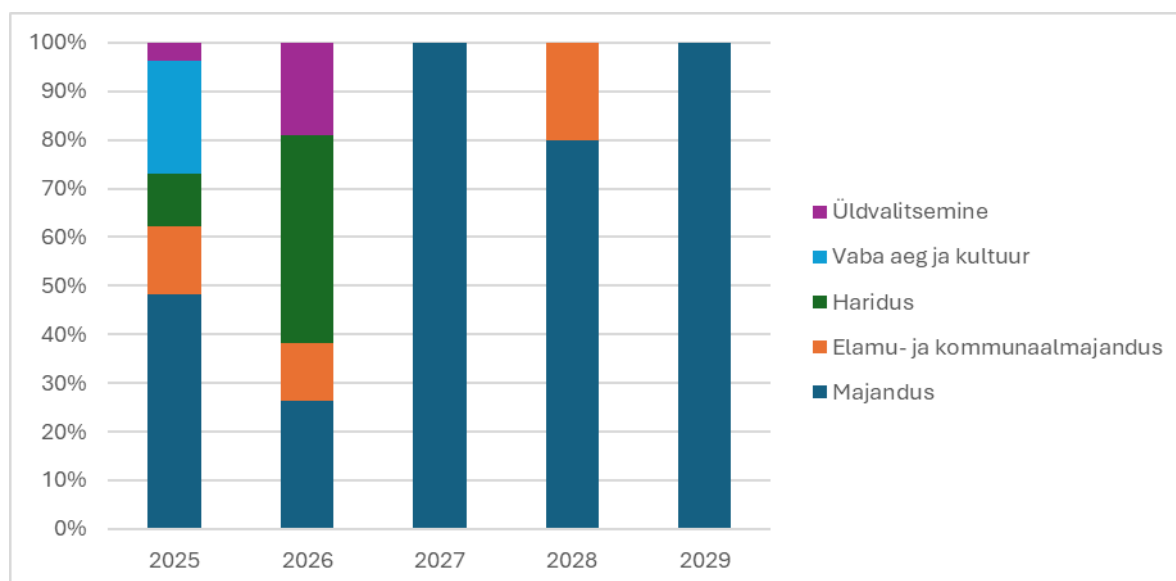
Nelja eelarvestrateegia aasta põhitegevuse tulemid kokku on 3,8 miljonit eurot, mis on oluliselt rohkem, kui sama perioodi intressi- ehk finantskulu 2,6 miljonit eurot. Seega täidab Nõo vald varuga ka kavandatavat KOFS-i muudatust.

4 Investeeringute kavandamine

Investeermistegevuse eelarveosa koosneb investeermiseks saadavatest tuludest ning investeermistegevuse kuludest. Investeermistegevuse eelarve on kogu strateegia perioodil negatiivne ehk investeermistegevuse kulud ületavad investeermiseks saadavaid tulusid. Negatiivset investeermistegevuse tulemit võimaldab positiivne põhitegevuse tulem. Investeeringute finantseerimiseks on võimalik kasutada kolme allikat: omavahendeid, laenude võtmist ning toetusi. Üldjuhul nõuavad toetused ka omaosaluse olemasolu.

Põhivara soetuseks saadavate toetuste ja põhivara soetuse summade planeerimise aluseks on prognoositud reaalsed võimalused toetuse saamiseks. Eelarvestrateegias esitatud numbrid kajastavad iga konkreetse projektiga seotud hetkekavade koondit, reaalsuses võivad osad toetussummad sõltuvalt konkreetse projekti edenemisest kaugemasse tulevikku nihkuda. Uute projektide reaalse nimekirja ja maksumus sõltuvad konkreetsetest rahastamise otsustest.

Nõo valla eelarvestrateegia 2026 - 2029

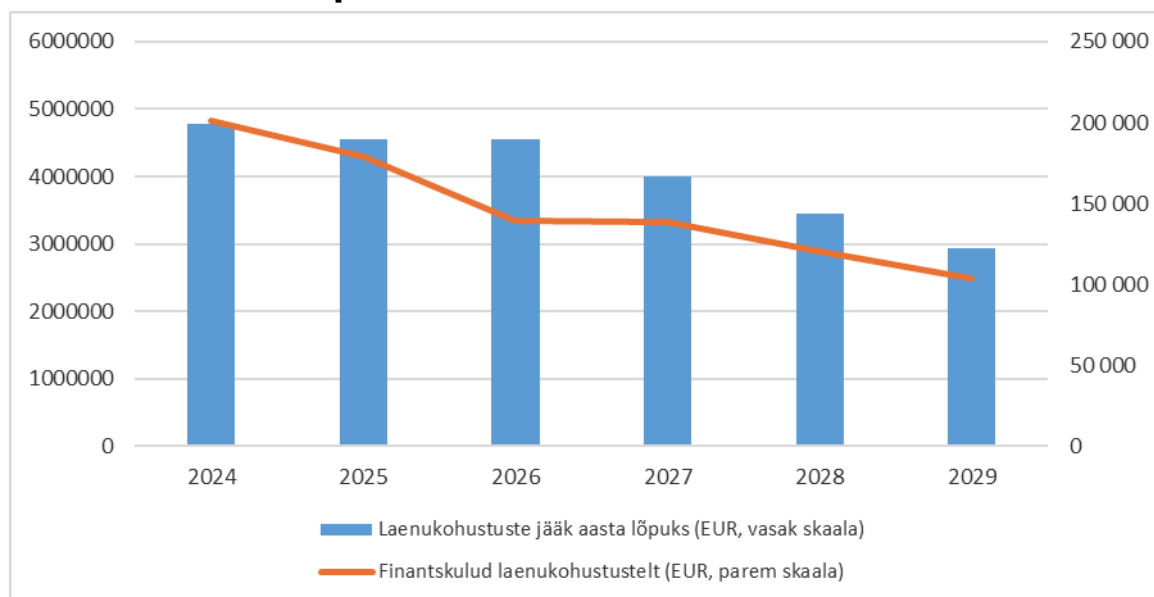

Joonis 3. Nõo valla investeeringud valdkonniti aastatel 2025 – 2029

Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud aastatel 2026 – 2029 on esitatud Tabelis 4.

Nõo valla arengukava 2024 – 2039 eesmärkide elluviimisega seotud investeeringud ja tegevused on toodud Tabelis 5.

5 Kohustuste planeerimine

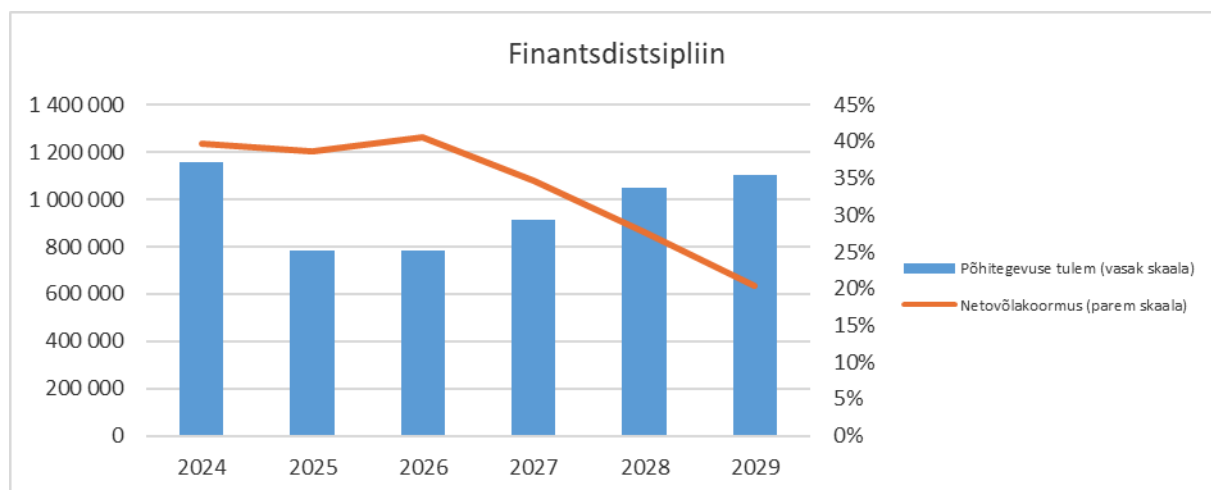
Joonis 4. Nõo valla võlakohustused aastatel 2024- 2029

Nõo valla netovõlakoormus on 2029. aasta lõpuks 21%.

Kuni aastani 2024 kehtis netovõlakoormuse määr 80%, alates 2025. aastast hakkab see 5% võrra langema, kuni jõuab 2028. aastal tavapärase 60% -ni. Strateegia perioodil on planeeritud võtta laenu summas 500 000 eurot - Nõo Põhikooli laiendamiseks ja vallamaja energiatõhususe tõstmiseks (katus).

6 Finantsdistsipliin

Finantsdistsipliini tagamiseks sätestab Kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seadus finantsdistsipliini tagamise meetmed, milleks on kinnipidamine KOV põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja kinnipidamine netovõlakoormuse ülempiirist.

Joonis 5. Nõo valla finantsdistsipliini meetmed 2024– 2029

Nii põhitegevuse tulem kui ka netovõlakoormus on kindlalt lubatud piires (põhitegevuse tulem positiivne ja netovõlakoormus alla 65%).

Nõo vald on jätkusuutlik. Strateegia perioodil meie põhitegevuse tulem positiivne ja katab ära olemasolevate laenude tagasimaksed koos intressikuludega. Aga samas ei ole piisav, et finantseerida 2026. aastal planeeritavaid investeeringuid. Nõo valla finantsvõimekus aastatel 2024 – 2029 vaata Lisa 1.

Kokkuvõte

Eelarvestrateegia koostamise eesmärgiks on omavalitsuse jätkusuutliku finantspoliitika tagamine. Planeerimise eesmärgiks on tagada eelarveprotsessi stabiilsus, vahendite sihipärane ja efektiivne kasutamine. Strateegia koostamisel on arvestatud demograafiliste arengusuundade ja majanduslike arengutega riigis.

Koostatud eelarvestrateegia puhul saab teha järgnevad põhijäreldused:

1. Eelarvestrateegia seob arengukavas toodud strateegiliste eesmärkide täitmise ning vastavad tegevused ja investeeringud realselt olemasolevate ressurssidega.
2. Eelarvestrateegia perioodi põhitegevuse tulud on planeeritud suhteliselt konservatiivselt tagamaks valla finantsstabiilsus ja jätkusuutlikku arengut.
3. Eelarvestrateegia perioodi jooksul püsib valla põhitegevuse tulem positiivne ning vald saab panustada investeerimistegevusse (samas ei ole see piisav, et finantseerida kõiki vajalikke investeeringuid).

KOV finantsautonoomia seisukohast kuulub Eesti Euroopa Liidus viimaste riikide hulka ning sellest tulenevalt sõltub võimalike kriisidega toimetulek eelkõige keskvalitsuse otsustest ja võimest kriise leevendada. Valla iseseisev võime kulusid märkimisväärselt kokku hoida on seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete tõttu väga piiratud. Samuti puuduvad kohalikel omavalitsustel võimalused tulubaasi märgatavaks kasvatamiseks.

Lisa 1 Strateegia vorm majandusliku sisu järgi

NÕO VALD ning määruse nr ja kuupäev	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	10 037 852	10 720 509	11 113 123	11 515 566	11 940 475	12 301 787
Maksutulud	6 400 658	6 950 260	7 308 873	7 686 316	8 083 832	8 424 610
sh tulumaks	6 262 568	6 732 260	7 068 873	7 422 316	7 793 432	8 105 170
sh maamaks	138 090	218 000	240 000	264 000	290 400	319 440
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	609 988	666 110	700 111	725 111	752 504	773 038
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 992 170	3 067 139	3 067 139	3 067 139	3 067 139	3 067 139
sh tasandusfond	807 059	781 848	781 848	781 848	781 848	781 848
sh toetusfond	2 050 785	2 091 245	2 091 245	2 091 245	2 091 245	2 091 245
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	134 326	194 046	194 046	194 046	194 046	194 046
Muud tegevustulud	35 036	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000
Põhitegevuse kulud kokku	8 880 007	9 937 604	10 331 444	10 602 437	10 892 804	11 196 640
Antavad toetused tegevuskuludeks	434 511	552 208	563 252	563 252	574 517	586 007
Muud tegevuskulud	8 445 496	9 385 396	9 768 192	10 039 185	10 318 287	10 610 633
sh personalikulud	5 482 654	6 040 939	6 285 962	6 475 403	6 673 232	6 891 718
sh majandamiskulud	2 958 635	3 253 912	3 385 530	3 466 782	3 543 055	3 613 915
sh muud kulud	4 206	90 545	96 700	97 000	102 000	105 000
Põhitegevuse tulem	1 157 845	782 905	781 679	913 129	1 047 671	1 105 147
Investeeringustegevus kokku	-2 252 334	-948 522	-1 145 204	-389 188	-370 899	-308 956
Põhivara müük (+)	12 120	6 000				
Põhivara soetus (-)	-2 027 098	-709 560	-1 054 000	-400 200	-224 600	-179 600
sh projektide omaosalus	-1 979 568	-682 341	-979 600	-234 600	-224 600	-179 600
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	47 530	145 859	104 400	185 600	30 000	30 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-73 302	-219 946	-60 000	-40 000	-60 000	-60 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	-24 645	0				
Finantstulud (+)	14 463	8 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Finantskulud (-)	-201 401	-178 875	-139 604	-138 588	-120 299	-103 356
Eelarve tulem	-1 094 489	-165 617	-363 525	523 941	676 772	796 191
Finantseerimistegevus	534 565	-215 465	-7 252	-557 252	-544 094	-507 251
Kohustiste võtmine (+)	1 000 000	264 000	500 000			
Kohustiste tasumine (-)	-465 435	-479 465	-507 252	-557 252	-544 094	-507 251
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-781 492	-381 082	-370 777	-33 311	132 678	288 940

Nõo valla eelarvestrateegia 2026 - 2029

Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	-221 569	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	788 751	407 669	36 892	3 581	136 259	425 199
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	4 772 465	4 557 000	4 549 748	3 992 496	3 448 402	2 941 151
Netovõlakoormus (eurodes)	3 983 713	4 149 330	4 512 855	3 988 914	3 312 142	2 515 951
Netovõlakoormus (%)	39,7%	38,7%	40,6%	34,6%	27,7%	20,5%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	10 037 852	8 040 382	7 779 186	7 485 118	7 164 285	7 381 072
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	75,0%	70,0%	65,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	6 054 139	3 891 051	3 266 331	3 496 203	3 852 143	4 865 121
Põhitegevuse tulude muutus	-	7%	4%	4%	4%	3%
Põhitegevuse kulude muutus	-	12%	4%	3%	3%	3%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,13	1,08	1,08	1,09	1,10	1,10
Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)		2025 eeldatav täitmine	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused		27 219	200 000	0	0	0
sh toetuse arvelt		27 219				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			200 000			
02 Riigikaitse		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
03 Avalik kord ja julgeolek		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
04 Majandus		342 521	279 000	400 200	179 600	179 600
sh toetuse arvelt			74 400	165 600		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		342 521	204 600	234 600	179 600	179 600
05 Keskkonnakaitse		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
06 Elamu- ja kommunaalmajandus		100 000	125 000	0	45 000	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		100 000	125 000		45 000	
07 Tervishoid		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						

Nõo valla eelarvestrateegia 2026 - 2029

08 Vabaaeg, kultuur ja religioon		164 820	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		164 820				
09 Haridus		75 000	450 000	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		75 000	450 000			
10 Sotsiaalne kaitse		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
KÕIK KOKKU		709 560	1 054 000	400 200	224 600	179 600
sh toetuse arvelt		27 219	74 400	165 600	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		682 341	979 600	234 600	224 600	179 600
SUUREMAD INVESTEERINGUD						
Nõo Põhikooli laiendamine		0	450 000	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			450 000			
Nõo alevikus kooli piirkonnas sademevee lahenduse rajamine		0	100 000	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			100 000			
Valla teede ja tänavate korrashoid		179 600	179 600	179 600	179 600	179 600
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		179 600	179 600	179 600	179 600	179 600
Kivi tänava rekonstrueerimine		140 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		140 000				
Külitse ja Järiste vahelise kergliiklistee rajamise omaosalu (töid teostab Transpordiamet)		124 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		124 000				
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine		100 000	25 000	0	45 000	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		100 000	25 000		45 000	
Vallamaja energiatõhususe tõstmine (katus)		0	200 000	0	0	0
sh toetuse arvelt						

Nõo valla eelarvestrateegia 2026 - 2029

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			200 000			
Nõo aleviku Kivilinna pargi tegelusväljaku rajamine (omaosalus)		82 500	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		82 500				
Nõo raudteepeatuse ligipääsetavuse parandamine		0	99 400	220 600	0	0
sh toetuse arvelt			74 400	165 600		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			25 000	55 000		
Luke mõisa kärnerimaja energiatõhususe tõstmine		62 320	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		62 320				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
Neli uut mitmekülgset liivaväljakut Nõo valda (kaasav eelarve)		20 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		20 000				
Nõo lasteaia Krõll õueala arenduse jätkamine		75 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		75 000				
Hajaasustus		40 000	60 000	40 000	60 000	60 000
sh toetuse arvelt		20 000	30 000	20 000	30 000	30 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		20 000	30 000	20 000	30 000	30 000

Lisa 2 Strateegia vorm koond

NÕO VALD	2024 täitmise	2025 eeldatav täitmise	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	10 037 852	10 720 509	11 113 123	11 515 566	11 940 475	12 301 787
Põhitegevuse kulud kokku	8 880 007	9 937 604	10 331 444	10 602 437	10 892 804	11 196 640
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse tulem	1 157 845	782 905	781 679	913 129	1 047 671	1 105 147
Investeeringustegevus kokku	-2 252 334	-948 522	-1 145 204	-389 188	-370 899	-308 956
Eelarve tulem	-1 094 489	-165 617	-363 525	523 941	676 772	796 191
Finantseerimistegevus	534 565	-215 465	-7 252	-557 252	-544 094	-507 251
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-781 492	-381 082	-370 777	-33 311	132 678	288 940

Nõo valla eelarvestrateegia 2026 - 2029

Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-221 569	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	788 751	407 669	36 892	3 581	136 259	425 199
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 772 465	4 557 000	4 549 748	3 992 496	3 448 402	2 941 151
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	3 983 713	4 149 330	4 512 855	3 988 914	3 312 142	2 515 951
Netovõlakoormus (%)	39,7%	38,7%	40,6%	34,6%	27,7%	20,5%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	10 037 852	8 040 382	7 779 186	7 485 118	7 164 285	7 381 072
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	75,0%	70,0%	65,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	6 054 139	3 891 051	3 266 331	3 496 203	3 852 143	4 865 121

Lisa 3 Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud ja tegevused

Arengukavas seatud eesmärgid ja tegevused on aluseks vallavalitsuse tööplaanide seadmisel ning Nõo valla eelarvestrateegia koostamisel. Koos eelarvestrateegia koostamise protsessiga on valitud arengukavast investeeringud ja tegevused, mis tööplaani võetakse.

Tabelis 4 on esitatud detailne ülevaade Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringutest aastatel 2026 – 2029.

Tabelis 5 on toodud Nõo valla arengukava kogu perioodi eesmärkidega seotud rahalist katet vajavad investeeringud ja tegevused.

Nende investeeringute ja tegevuste hulgast valitakse võimalusel välja need, mis teostatakse ainult juhul, kui laekub strateegias arvestatuga võrreldes täiendavaid tulusid. Sealhulgas sellised investeeringud või tegevused, mida kavatakse rahastada toetuste arvelt, kuid milliste toetuste laekumine pole piisavalt kindel, et neid eelarvestrateegias kajastada.

Kuna eelarvestrateegiat korrigeeritakse igal aastal, vaadatakse nii investeeringuobjektid kui ka tegevused iga-aastaselt üle.

Tabel 4. Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud aastatel 2026 – 2029

Valdkond	Strateegiline eesmärk	Alaesmärk	Investeeringu number	Investeering					Tegevuse maksumus kokku 2026-2029
					2 026	2 027	2 028	2 029	
1.AVALIK RUUM									
1.1. Nõo valla elukeskkond on ligipääsetav, elurikas ning pakub elanikele mitmekülgseid looduses vaba aja veetmise võimalusi.									
1.1.1. Nõo valla elukeskkonna kujundamisel lähtutakse pidevalt looduskeskkonna elurikkust ja looduskoosluste säilitamise põhimõtetest.									
			1.1.1.1	Nõo raudteepeatuse ligipääsetavuse parandamine	99 400	220 600			320 000
				Strateegiline eesmärk kokku	99 400	220 600	0	0	320 000
1.2. Nõo valla tehnotaristu on pidevalt ajakohane, loodussäästlik ja kriisikindel.									
1.2.3. Nõo valla energia- ja soojusetarbimine on energiasäästlik, ressursitõhus ja toimub mitmest erinevast allikast									
			1.2.3.1	Vallamaja energiatõhususe tõstmine (katus)	200 000				200 000
1.2.4. Nõo valla veemajandus on ajakohane ning ühisveevärgi ja -kanalisatsioon on kättesaadav võimalikult paljudele.									
			1.2.4.1	Hajaasustusega piirkondades vee- ja kanalisatsioonilahenduste arendamine	60 000	40 000	60 000	60 000	220 000
			1.2.4.2	Nõo alevikus kooli piirkonnas sademevee lahenduse rajamine	100 000				100 000
				Strateegiline eesmärk kokku	360 000	40 000	60 000	60 000	520 000
1.3. Nõo valla teed ja ühistranspordisüsteem loovad kõigile elanikele kiired ja keskkonnasäästlikud ühendused Nõo aleviku, Tartu linna ja ülejäänud Eestiga.									
1.3.2. Nõo vallal on mugavad, ohutud ja korrashoitud ühendused oma eri piirkondade ja ümbritsevate omavalitsustega.									
			1.3.2.1.	Teetööd	179 600	179 600	179 600	179 600	718 400
			1.3.2.1.	Nõo aleviku tänavavalgustuse rekonstrueerimine	25 000				25 000
			1.3.2.2.	Nõgiaru küla tänavavalgustuse rekonstrueerimine			45 000		45 000
				Strateegiline eesmärk kokku	204 600	179 600	224 600	179 600	788 400
				Avalik ruum kokku	664 000	440 200	284 600	239 600	1 628 400
5. HARIDUS, NOORSOOTÖÖ JA KULTUUR									
5.1. Alus- ja põhiharidus									
5.1.3. Nõo vallas on kvaliteetne haridus kättesaadav kõikidele valla lastele ning valla haridusasutuste õpperuumid ja taristu on kaasaegsed.									
5.1.3.1. Nõo Valla haridusasutused mahutavad ära kõik piirkonnas elavad õppijad.									
			5.1.3.1.1	Nõo Põhikooli laiendamine	450 000				450 000
				Alus- ja põhiharidus kokku	450 000	0	0	0	450 000
Investeeringute kava maksumus kokku					1 114 000	440 200	284 600	239 600	2 078 400

Tabel 5. Nõo valla arengukava kogu perioodi eesmärkidega seotud rahalist katet vajavad investeeringud ja tegevused

Investeering või tegevus	Rahastuse kate	Elluviimise periood (indikatiivne)
	Valla eelarve	2023-2028
	Laen	2027-2030
	Toetused/projektid	2031-2034
		2034-2039
AVALIK RUUM JA TARISTU		
Arengu kavandamine		
Üldplaneeringu koostamine	Valla eelarve	2023-2027
Avaliku ruumi ehitised		
Nõo Vesikijärve puhkeala arendamine - ligipääsu võimaldamine, kasutamiseks vajalike ehitiste rajamine - pesemisvõimalused, veevõrk ja kanalisatsioon, elektriühendus, lõkkekoht, parkimiskohad, prügikastid, valgustus jm.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kompaktse hoonestusega aladele tegelusväljakute loomine - nt mänguväljakute, puhkealade ja väliürituste korraldamise võimalustega, väljõusaalide ja grillimisvõimalustega.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Avalike looduskosuluste, terviseradade ja veekogude aastaringsest ligipääsetavaks muutmine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Tervikliku jalg- ja matkaradade (st terviseradade) võrgustiku loomine, pinkidega puhkenurgakeste rajamine radade äärde.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Maastikule avatud vaadete säilitamine ja nende vaadete nautimisvõimaluste pakkumine - nt vaateplatvormide ehitamine, haljastuse piiramine vaadete avamiseks nt Tõraveres, Tamsal.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Koorte harjutusväljaku rajamine Nõo alevikku.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kalmistu laiendamine, tavandihoone rajamine ja ligipääsetavuse suurendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Vallale kuuluvate hoonete uuendamine hoonete ligipääsetavuse tagamiseks	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Nõo valla elanike teavitamine ja nõustamine kiire internetiühenduse loomise toetuse taotlemisel.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Jäätmemajandus, soojamajandus		
Keskse jäätmejaama ning taaskasutus- ja paranduspunkti loomine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Vallale kuuluvate ehitiste seisukorra parendamine, energiasäästlikumaks muutmine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Veemajandus		
Kompaktse hoonestusega piirkondade ühendamine ühise vee- ja kanalisatsioonivõrguga.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039

Nõo valla eelarvestrateegia 2026 - 2029

Nõo reoveepuhasti rekonstrueerimine või Nõo reoveepuhasti likvideerimine ja Elva reoveepuhasti laiendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Hajaasustusega piirkondades vee- ja kanalisatsioonilahenduste arendamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Teed, transport		
Elektri- ja vesinikusõidukitele jms üleminekuks vajaliku taristu arendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Valla seni valgustamata kompaktse hoonestusega aladele välisvalgustusvõrgu rajamine (sh valgustussüsteemi loomine koos liikumissensorite ja/või säästu- ja öörežiimidega).	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kruusateede kõvakattega teedega asendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Turvaliste teeületamise võimaluste rajamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Sõidukitele raudteeületuskoha rajamine Tõravere raudteejaama juurde.	Toetused/projektid	2023-2039
Kergliiklusteede võrgustiku vallasisene arendamine ja ühendamine rongi- ja bussipeatustega.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Bussi- ja rongipeatuste juurde parklate loomine koos „pargi ja sõida“ võimalusega ning varikatustega rattahoidlate loomine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Olemasolevate bussiootekohtade arendamine ja laiendamine, et saaks mugavamalt erinevates ilmastikutingimustes bussiga liigelda.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Olemasoleva taristu korrashoidmine ja liiklusohutuse suurendamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
ETTEVÕTLUS JA TURISM		
Luke mõisa arendamine atraktiivseks turismisihtkohaks ja pargiarhitektuuri pärliks, selleks pargistruktuuri säilitamine ja arendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Suviste pop-up restoranide võimaluse loomine ja multifunktsionaalse esinemisväljaku loomine Veskijärve kaldale.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
SOTSIAALNE HEAOLU		
Teenuseskuse rajamine ühes paigas erinevate teenuste (nt sotsiaalmajutus, tugiteenused nagu kogukonnapsühholoog, sotsiaaltöötaja, logopeed) osutamiseks.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Piisavate sotsiaaleluruumide tagamiseks sotsiaaleluruumide ehitamine ja kohandamine, mis vastavad erinevate abivajajate vajadustele ja oleksid turvalised.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Nõo hooldekodu laiendamine või uude kohta viimine hooldekodu kohtade arvu suurendamiseks.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kogukonnaaedade loomine ja edasiarendamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kerksuskeskuse loomine, kus lisaks vabatahtlikule päästetööle (Nõo Priitahtlikud) tehakse ka tööd kriisiennetuse, kriisivarude hoiustamise ja elanike teavitustöö ja abistamisega.	Toetused/projektid	2023-2039

Nõo valla eelarvestrateegia 2026 - 2029

HARIDUS, NOORSOOTÖÖ JA KULTUUR		
Haridus, noortevaldkond		
Koolikohtade tagamine	Valla eelarve, laen, toetused/projektid	2023-2039
Lasteaiakohtade tagamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Multifunktsionaalsete ruumide ehitamine ja ka olemasolevate ruumide sisustamine selliselt, et tagada ruumide riskasutus.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Avalikus ruumis tegelusväljakute loomine, et kõikide vanusegruppide õpilastel (ja inimestel) on multifunktsionaalsed võimalused veeta vaba aega.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Õuealade loomine noortele (taaskasutatud materjalid, päikeseenergia jne): Skatepark, pump-track	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kultuur		
Valla keskraamatukogu ja haruraamatukogu teenustesse investeerimine (nt 3D printerid, õmblusmasinad jne vahendid).	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Sportitaristu (koolistaadion jms.) uuendamine, et see oleks kaasaegne, multifunktsionaalne, vastaks kasutajate vajadustele ja oleks ehitatud jätkusuutlikkuse põhimõtteid jälgides (taaskasutatud materjalid, energiasäästlikkus jne).	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039

Lisa 4 Nõo valla teetööde investeeringute kava 2026 – 2029

Kohalike avalikult kasutatavate teede hoid on omavalitsuste ülesanne ja selle rahastamine sõltub otseselt kohaliku omavalitsuse prioriteetide seadmisest eelarve koostamisel. Kohalike teede hoidu rahastatakse omavalitsuse eelarvest ning riigi poolt teedele sihtotstarbeliselt eraldatud vahenditest.

Nõo valla teetööde investeeringuobjektide nimekiri on oma olemuselt teehoiukava (edaspidi teehoiukava). Kava ei kajasta jooksvate hooldustööde vajadusi ja maksumusi (sh suvine ja talvine hooldus ning avariitööd). Hooldustöid teostatakse jooksvalt vastavalt nõuetele, vajadustele ja eelarvelistele võimalustele.

Teeregistri andmetel oli 01.01.2025 seisuga Nõo vallale kuuluvaid avalikult kasutatavaid teid 167,484 km, nendest 143,566 km maanteid ja 23,918 km tänavaid. Valdavalt on teed kruuskattega (128,297 km). Tänavatest kokku on 19,6273 km mustkatte, pinnatud kruusatee või asfaltbetoonkattega. Aastaga on lisandunud avalikult kasutatavaid teid 1,81 km.

Tabel 6. Nõo vallale kuuluvate teede jaotus katete alusel kilomeetrites

Teekatte liik	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025
Killustikkate	0,402	0	0,079
Kruusakate	129,205	129,784	128,297
Mustkate (sh bituumenstabiliseeritud)	5,044	5,751	5,751
Pinnastee	1,474	1,068	0,379
Pinnatud kruusatee	18,961	22,283	25,985
Asfaltbetoon	6,801	6,788	6,993
KOKKU	161,887	165,674	167,484

Lisaks kuuluvad Nõo vallale ka Elva jõel paiknev Vapramäe ja Nõo alevikus asetsev Nõo ojal asuv Oja tänava sild.

Nõo valla arengukava kohaselt on **Avaliku ruumi ja taristu valdkonna üldeesmärk** - Nõo valla elukeskkond on looduslähedane, kaasav ja hästi ühendatud ning selle taristu areneb elu- ja looduskeskkonna tasakaalu arvesse võttes.

STRATEEGILINE EESMÄRK 1.3 Nõo valla teed ja ühistranspordisüsteem loovad kõigile elanikele kiired ja keskkonnasäästlikud ühendused Nõo aleviku, Tartu linna ja ülejäänud Eestiga.

Alaeesmärk 1.3.2. Nõo vallal on mugavad, ohutud ja korras ühendused oma eri piirkondade ja ümbritsevate omavalitsustega.

Teedega seonduvateks tegevusteks on olemasoleva taristu korrashoidmine ja liiklusohutuse suurendamine ning kruusateede kõvakattega teedega asendamine.

Tegevused eesmärgi saavutamiseks on toodud Tabelis 2.

Teetööde investeeringute kavandamisel on arvestatud Nõo valla eelarvestrateegias investeeringute vahenditega aastate lõikes (eelkõige rida teetööd). Teetööde investeeringute kava on vajaduspõhine (st lähtub teede seisukorrast, kasusaajate hulgast jms), kuid arvestab ka kohaliku omavalitsuse poolt tehtud varasemaid otsuseid ning võimalusi. Kuigi

Nõo valla eelarvestrateegia 2026 - 2029

kattega tee säilitusremonti (korduspindamist või kulumiskihi uuendamist) võib lugeda perioodiliseks hooldustööks, siis töö maksumusest tulenevalt kajastatakse need investeeringutena. Katete säilivuse tagamiseks on säilitusremondi jaoks kogu strateegia perioodil kavandatud arvestuslikult ca 20000 eurot aastas. Osad teid ja tänavaid puudutavad investeeringud võivad kajastuda investeeringute tabelis eraldiseisval real ja neid siinkohal ei käsitleta.

Tabel 7. Nõo valla teetööde investeeringuobjektid

Aasta\ Tegevuse liik	Tolmuwabade ehitus/rekonstrueerimine (2,5 x pindamine, kui ei ole märgitud teisiti)	Kruuskatete ehitus/ rekonstrueerimine
2026	Veski tn (Nõo alevik)	Vastse-Nõo-Sügaoru (Voika küla)
	Mäeotsa tee (Illi küla)	Krooni tee (Aiamaa küla)
	Suntsi tee (Etsaste küla)	
	Viinamärdi tee (Luke küla)	
2027	Meeri-Tabuli tee L3 (Meeri küla)	Tepripalu-Tiksu
	Silva (Meeri küla)	Tepri vkt siseteed
	Meeri vkt (Meeri küla)	
	Oru vkt (Meeri küla)	
	Tabuli vkt (Meeri küla)	
	Tabuli tee (Meeri küla)	
2028	Mäe tn (Nõo alevik)	Vitipalu tee lõpp
	Liivamäe tn (Nõo alevik)	
	Liiva tn lõpp (Nõo alevik)	
	Järiste-Nõgiaru tee (Järiste küla) algus 1,1km	
2029	Järiste-Aiamaa tee (Aiamaa külas) algus 1,2km	Pärna (Meeri küla)
	Unipiha ridaküla tee (Unipiha küla)	
	Tondimäe tee (Unipiha küla)	
	Tagametsa tee algusosa (Meeri küla)	
	Lõuna tn (Vissi küla)	
	Õhtu tn (Vissi küla)	
	Videviku tn (Vissi küla)	
	Vissi (Vissi küla)	

Katete taastusremont (pindamine, asfaldi kulumiskihi uuendamine jne) ei kajastu ülaltoodud tabelis, samas lähiaastail on vajalik mitmetel teedel (Vissi-Peedumäe, Meeri-Tabuli, Voika-Viilupi, Kolga-Piirimäe, Nõo-Voika, Varimõisa-Allika, Tamsa-Etsaste ja Nõgiaru tänav) teostada katete uuendamise ja säilitamisega seonduvaid töid.

Teetööde investeeringute kavas ei kajastu Tõravere aleviku projekteeritud parkla rajamist. Kavandatud parkla peamiseks eesmärgiks on lasteaia teenindamine ja majade vahel liikluse vähendamine. Investeeringu suurus on umbes 60000 eurot. Teetöödeks täiendavate rahaliste vahendite olemasolul on otstarbekas esimesel võimalusel ehitada parkla välja.